

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

П О Л О Ж Е Н Н Я

№ 57 від 15.03.96
м.Київ
vd960315 vn57

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
10 червня 1996 р.
за № 280/1305

Затверджено
наказом Міністерства охорони
здоров'я України від 15.03.96 р.
№ 57 (z0279-96)

**Положення
про постійно діючу комісію з питань зміни (корекції)
статевої належності при Міністерстві охорони здоров'я
України**

1. Загальні положення

1.1. Постійно діюча комісія з питань зміни (корекції) статевої належності при Міністерстві охорони здоров'я України (надалі - комісія) створюється з числа провідних спеціалістів наказом Міністерства охорони здоров'я України.

1.2. Комісія встановлює наявність або відсутність у пацієнта транссексуалізму і вирішує питання про доцільність проведення корегуючих оперативних втручань щодо зміни (корекції) статевої належності та їх обсягу.

1.3. Лікарі-сексопатологи і лікарі інших спеціальностей, які в практичній роботі зустрічаються з випадками вимоги зміни (корекції) статевої належності, свої висновки можуть виносити тільки як попередні. Такі попередні висновки не можуть видаватися на будь-які запити організацій і закладів, за винятком запитів судово-слідчих органів і органів охорони здоров'я. При цьому необхідно вказати на попередній характер висновку і на те, що цей висновок не може бути підставою для вирішення питань про зміну громадянської статевої належності або якихось медико-соціальних обмежень чи привілей.

1.4. Особи, які бажають оперуватись поза межами України, можуть одержати рішення комісії на руки. При цьому оплата операції проводиться за рахунок пацієнта.

1.5. Особи, які оперувалися раніше, а зараз мають ускладнення або претензії, всі свої питання вирішують на засіданні комісії за наявності всіх необхідних для прийняття комісією рішення документів або в судовому порядку.

1.6. Діти і підлітки до 15 років консультуються сексопатологом тільки за згодою батьків або опікунів. Можливість консультації підлітка, який не бажає інформувати про це батьків, вирішується комісією.

1.7. Рішення про зміну (корекцію) статевої належності комісія приймає на підставі особистої заяви особи, яка вирішила змінити статеvu належність, та медичної документації, що була представлена на розгляд комісії місцевими органами охорони здоров'я (додаток № 1).

1.8. Єдиним документом, на підставі якого медичні установи мають змогу проводити операційні втручання щодо зміни (корекції) статевої належності, є висновок комісії про зміну (корекцію) статевої належності (додаток № 2 до Положення про постійно діючу комісію з питань зміни (корекції) статевої належності при Міністерстві охорони здоров'я України "Висновок постійно діючої комісії з питань зміни (корекції) статевої належності при Міністерстві охорони здоров'я України про зміну (корекцію) статевої належності").

1.9. Повторний розгляд на комісії справ та обстеження осіб, що потребують зміни (корекції) статевої належності, яким було відмовлено у зміні (корекції) статевої належності, можливо не раніше, ніж через один рік за умови постійного динамічного нагляду у сексопатолога за місцем проживання протягом цього часу (не менше як 1 раз в 3 місяці).

2. Права та обов'язки комісії

2.1. Комісія підтверджує наявність або відсутність у пацієнта транссексуалізму і приймає рішення про доцільність та обсяг корегуючих операційних втручань щодо зміни (корекції) статевої належності.

2.2. Комісія приймає рішення у складі: голови, членів комісії, в тому числі юриста, а також особи, яка вводиться до складу комісії на бажання пацієнта. Рішення приймається більшістю голосів.

2.3. Комісія засідає у разі необхідності, але не рідше одного разу в квартал.

2.4. Комісія виносить рішення:

2.4.1. Дозволити зміну (корекцію) статевої належності.

2.4.2. Перенести прийняття рішення у разі необхідності одержання додаткових даних про фізичний, психічний та соціальний стан пацієнта або проведення додаткових медичних досліджень.

2.4.3. Відмовити у зміні (корекції) статевої належності.

2.5. Про прийняте рішення комісія повідомляє пацієнта. У разі прийняття позитивного рішення пацієнту видається направлення на відповідний етап корекції. Комісія надсилає рішення сексопатологу за місцем проживання.

2.6. Комісія має право (за направленням відповідних органів) проводити судово-сексологічну експертизу осіб з підозрою на наявність транссексуалізму.

2.7. Особи, що потребують зміни (корекції) статевої належності, повинні бути попереджені про неможливість після зміни (корекції) статевої належності мати власних дітей, втрату сексуальних почуттів та всі інші можливі ускладнення та труднощі.

3. Перелік необхідних документів та результатів обстеження, які подаються на розгляд комісії

3.1. Направлення до комісії з печаткою закладу охорони здоров'я.

3.2. Особиста письмова заява особи, що потребує зміни (корекції) статевої належності.

3.3. Виписка з амбулаторної картки з вказівкою дат і даних щоденника спостережень.

3.4. Висновок сексопатолога.

3.5. Висновок психолога.

3.6. Виписка з картки стаціонарного психіатричного обстеження.

3.7. Самозвіт пацієнта (в довільній формі).

3.8. Результати медико-генетичних та цитогенетичних обстежень.

3.9. Розшифрована ЕЕГ, ЕКГ.

3.10. Загальноклінічні аналізи крові, сечі.

3.11. Біохімія крові, печінкові проби, білкові фракції, а також цукор крові з цукровим навантаженням.

3.12. RW, дослідження на СНІД.

3.13. Знімок черепа у 2-х проєкціях.

3.14. Результати аналізів на 17-KC, естрогени загальні, центральні гормони (Т, ПРЛ, ЛГ, ФСГ).

3.15. 4 фотокартки: 2 в дитячому віці (різні) і 2 теперішні - одна у своїй статі, друга - у жаданій статі.

Примітка: 1. Дослідження, які неможливо провести за місцем проживання, проводяться у Київському науковому організаційно-методичному центрі сексології та андрології.

2. Пацієнт приїздить до комісії після отримання виклику в призначений строк.

3. Всі документи надсилаються лікарем-сексопатологом на адресу комісії: м.Київ, вул.Смоленська, 8, Київський

науковий організаційно-методичний центр сексології та андрології; тел. (044) 446-13-46.

Додаток N 1

до Положення про постійно діючу комісію з питань зміни (корекції) статевої належності при Міністерстві охорони здоров'я України

Міністерство охорони здоров'я України
Постійно діюча комісія з питань зміни (корекції)
статевої належності

**Заява
на проведення зміни (корекції) статевої належності**

Голові постійно діючої комісії з питань зміни (корекції) статевої належності при Міністерстві охорони здоров'я України _____ гр. _____,

19__ р.н., що проживає за адресою _____
Прочую дати дозвіл на зміну (корекцію) статевої належності з _____ статі на _____.

Про можливі ускладнення - соціально-психологічні та медичні аж до повної інвалідності та онкологічної небезпеки, неможливість мати власних дітей попереджений(а).

_____	_____	_____
дата	підпис	П.І.Б.
Підпис гр. _____	_____	завіряємо
Голова комісії	_____	_____
	підпис	П.І.Б.
Юрист	_____	_____
	підпис	П.І.Б.

Додаток N 2

до Положення про постійно діючу комісію з питань зміни (корекції) статевої належності при Міністерстві охорони здоров'я України

Міністерство охорони здоров'я України
Постійно діюча комісія з питань зміни (корекції)
статевої належності

**Висновок
постійно діючої комісії з питань зміни (корекції)
статевої належності при Міністерстві охорони
здоров'я України про зміну (корекцію) статевої
належності**

_____ м.Київ Протокол N _____
дата засідання

Постійно діюча комісія з питань зміни (корекції) статевої належності при Міністерстві охорони здоров'я України, вивчивши медичну документацію, провела співбесіду з гр. _____, 19__ р.н., що проживає за адресою _____

і вирішила _____

Згідно з рішенням комісії гр. _____
направляється в _____
для _____

Голова комісії	_____	_____
	підпис	П.І.Б.

М.П.